

مصرف بنزین در بزرگترین مصرف کننده جهان

نشان می‌دهد. این افزایش بها در حالی صورت می‌گیرد که افزایش بهای نفت موجب احتمال کسری بارانه ۱۴ میلیارد دلاری بنزین شده بود. در پی افزایش شدید بهای بنزین، اعلام شده است مالکان خودروهای شخصی در نهایت از یارانه‌های انرژی محروم خواهند شد و یارانه‌ها تنها به حمل و نقل عمومی و موتور سیکلت‌ها اختصاص خواهد یافت. به تازگی نیز نمایندگان پارلمان اندونزی در لایحه پیشنهادی از سوی دولت این کشور مبنی بر قطع یارانه اختصاصی به سوخت خودرو را با هدف کاهش استفاده مردم اندونزی از خودروهای شخصی تصویب کردند. انتظار می‌رود افزایش قیمت حامل‌های انرژی در اندونزی که یکی از بزرگترین کشورهای خریدار بنزین در آسیا به شمار می‌رود، افزایش تورم در این کشور را به همراه داشته باشد. تصویب این لایحه که با هدف محدودیت در استفاده از انرژی ارزان در اندونزی ارائه شده است، باعث کاهش بار هزینه‌های واردات نفت در بودجه خواهد شد.

مالزی

این کشور سالانه ۱۴ میلیارد دلار یارانه به بنزین و گازوئیل اختصاص می‌دهد. بهای بنزین در مالزی در سال ۲۰۰۸ میلادی ۴۰ درصد افزایش یافت و به لیتری سه دلار و سی سنت رسید. بهای گازوئیل نیز در این کشور به لیتری سه دلار و چهار سنت افزایش یافت که این رقم ۶۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. مالزی اعلام کرد با این تغییر قیمت، قیمت بنزین را به آستانه بهای جهانی رسانده است و این رقم به تدریج بیشتر افزایش خواهد یافت. این کشور همچنین سالانه ۶۲۵ رینگیت برای مالکان خودروهای سه هزار سی سی و پایین‌تر واریز می‌کند. این کشور همچنین فروش بنزین در فاصله ۵۰ کیلومتری از مرز این کشور را به طور موقت ممنوع کرد با این حال این ممنوعیت در اواسط ۲۰۰۸ با افزایش ۴۱ درصدی بهای بنزین و ۶۳ درصدی گازوئیل، لغو شد.

بهای بنزین طی سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰ میلادی با توجه به بحران اقتصادی جهان به شدت نوسان داشت با این حال در شانزدهم ژوئیه ۲۰۱۰ میلادی مالزی بهای بنزین را یک رینگیت و هشتاد و پنج صدم واحد اعلام کرد. مالزی همچنین در اوت ۲۰۱۰ اعلام کرد خودروهای ساخت خارج نمی‌توانند بنزین با اکتان ۹۵ را خریداری کنند، بلکه باید بنزین با اکتان ۹۷ به باک‌های خودرو خود بزنند.

آمریکا

بخش عمده‌ای از بهای بنزین در آمریکا به قیمت نفت مربوط می‌شود تا مالیات، بهای خرده‌فروشی نفت در مقایسه با خارج از این کشور از نوسانات فراوانی برخوردار است. از سال ۱۹۹۸ میلادی تا ۲۰۰۴ میلادی، بهای نفت در آمریکا بین یک تا دو دلار در هر گالن (هر گالن معادل ۳/۷۸ لیتر) بود. بهای نفت پس از سال ۲۰۰۴ میلادی روندی صعودی را طی کرد تا در اواسط ۲۰۰۶ به رقم بی‌سابقه هر گالن چهار دلار و یازده سنت رسید و بر اساس آخرین آمار نیز بهای بنزین در آمریکا حدود سه دلار در هر گالن است. برخلاف بیشتر کالاها در آمریکا که بهایشان پیش از اضافه شدن مالیات فهرست می‌شود، بهای بنزین در این کشور پس از اضافه شدن مالیات اعلام می‌شود. سال گذشته مالیات فدرال بنزین در آمریکا ۱۸/۴ سنت در هر گالن و برای گازوئیل نیز ۲۴/۴ سنت در هر گالن بود. در میان ایالت‌های آمریکا بیشتری مالیات ایالتی مربوط به نیویورک با ۶۲ سنت و کالیفرنیا و هاوایی با ۶۰ سنت می‌شود، با این حال در بسیاری از دیگر ایالت‌ها مالیات‌ها بیشتر بر اساس بهای خود بنزین محاسبه می‌شود.

بر اساس آمار رسمی وزارت انرژی آمریکا، ۷۲/۷ درصد از بهای بنزین در آمریکا مربوط به بهای نفت می‌شود، ۱۰ درصد آن برای پالایش، ۱۱ درصد آن برای مالیات و ۶ درصد نیز برای توزیع و بازاریابی محاسبه می‌شود. براساس گزارش یک مؤسسه تحقیقاتی در آمریکا، بیشترین میزان مصرف بنزین در آمریکا در سال ۲۰۰۷ میلادی بود و پس از آن در پی افزایش شدید بهای نفت و در پی آن افزایش شدید بهای بنزین، مصرف بنزین در آمریکا برای نخستین بار روند نزولی آغاز کرد و موجب تغییری پایدار در روند مصرف بنزین در این کشور شده است.

استفاده از سوخت‌های زیستی نیز دیگر عامل مؤثر در کاهش مصرف سوخت در آمریکا مطرح می‌شود. تا سال ۲۰۲۲ میلادی سوخت‌های زیستی ۲۵ درصد از میزان سوختی که در آمریکا مصرف می‌شود را شامل خواهد شد. چرا که میزان اتانول و دیگر سوخت‌های زیستی در بنزینی که در پمپ بنزین‌ها عرضه خواهد شد از ۱۴ میلیارد گالن در سال ۲۰۱۱ به ۳۶ میلیارد گالن افزایش خواهد یافت.

کاهش مصرف و تقاضای بنزین در آمریکا اثراتی بر اروپا بزرگترین شریک تجاری این کشور نیز داشته است به طوری که بر اساس گزارش‌ها، بهای بنزین در بازارهای بورس اروپا اخیراً با کاهش روبه‌رو شده است که دلالت و تحلیلگران عمده‌ترین علت آن را کاهش تقاضا در آمریکا مطرح می‌کنند. بر اساس آمار مؤسسه اسپندینگ پالس در آمریکا تقاضا برای بنزین در این کشور که بزرگترین مصرف‌کننده بنزین در جهان به شمار می‌رود اخیراً دو و هفت دهم درصد کاهش یافته است که این کاهش بی‌سابقه بوده است.

کشورهای اروپایی نیز خود به سختی در تلاش برای مهار مصرف سوخت هستند. بیشتر کشورهای اروپایی مالیات‌های سنگینی برای سوخت در نظر گرفته‌اند. بهای سوخت به طور سنتی در اروپا سه الی چهار برابر آمریکا است. بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ میلادی که بهای هر لیتر بنزین در اروپا یک و نیم یورو بود بهای هر گالن بنزین در آمریکا یک و نیم دلار بود که تقریباً هر لیتر ۴۰ سنت می‌شود. اکنون نیز بهای بنزین در اروپا همچنان چهار برابر آمریکا است.

اثر بهای نفت خام بر بنزین

نشانه‌های خروج آمریکا از بحران طولانی اقتصادی که سال‌هاست دست به گریبان این کشور است، موجب افزایش کوتاه مدت بهای نفت شده است. اثر این تحولات بر مردم آمریکا بسیار سریع بوده است به طوری که مردم این کشور در شب سال نو باید بنزین را گالنی سه دلار به خودروهای خود بزنند. با این حال تقاضا برای بنزین از ماه سپتامبر تا کنون روند نزولی شدیدی داشته است و علت اصلی این افزایش بهای بنزین، افزایش بهای نفت خام بوده است که به بیشترین میزان خود از اکتبر ۲۰۰۸ تا کنون بی‌سابقه بوده است.

اما برنامه‌های دراز مدت آمریکا تقاضای نفت را رو به افول خواهد برد. عوامل مردم شناسی نیز از دیگر فاکتورهای کاهش مصرف بنزین در آمریکا به شمار می‌رود، به نظر می‌رسد با توجه به آموزش‌های صورت گرفته در آمریکا، کودکان در این کشور با افزایش سن، بنزین کمتری مصرف خواهند کرد.

دانیل یرگین رئیس مؤسسه تحقیقاتی انرژی ای.اچ.اس می‌گوید ترکیب تغییر جمعیتی آمریکا و نیز سیاست‌های تغییر یافته به این معنی است که دوران مصرف بی‌رویه بنزین در آمریکا سپری شده است. خودروهای هیبریدی و برقی نیز در آمریکا افزایش یافته‌اند که افزایش این خودروها به مرور زمان موجب کاهش مصرف و وابستگی به نفت خارجی خواهد شد.

پل سنکی تحلیلگر دوپچه بانک می‌گوید مردم به طور گسترده اثر این خودروها در کاهش تقاضای بنزین را دستکم می‌گیرند، با این حال تا سال ۲۰۳۰ آمریکا روزانه تنها ۵ میلیون و چهارصد هزار بشکه نفت مصرف خواهد کرد که این مقدار برابر با مصرف آمریکا در سال ۱۹۶۹ میلادی است.

همچنین بر اساس آمار شورای حفاظت از منابع ملی آمریکا، تقاضای کاذب برای خودروهای شاسی بلند نیز از سال ۲۰۰۴ در آمریکا کاهش یافته است که این امر موجب صرفه‌جویی سالانه ۱۵ میلیارد دلار بنزین طی سال جاری میلادی شده است

با این حال به نظر می‌رسد آمریکا طی چند دهه آتی همچنان در صدر مصرف‌کنندگان بنزین در جهان باشد. چین نیز به رقم اینکه رشد اقتصادی فوق‌العاده‌ای دارد در رتبه دوم خواهد بود، با این حال در حاضر مصرف بنزین این کشور نصف آمریکا است.

اما به نظر می‌رسد خود چین از جمله علل افزایش بهای نفت در بازارهای بین‌المللی است. موضع اخیر این کشور مبنی بر کمک به مهار بحران اقتصادی موجب آسودگی خیال دلالت و تحلیلگران درباره چشم‌انداز اقتصاد و بازارهای جهانی شده است که این امر به طور طبیعی منجر به افزایش بهای محصولاتی همچون نفت می‌شود که از جمله سرمایه‌گذاری‌های امن در دوران رشد اقتصادی به شمار می‌رود.

بحث درباره هدفمندی‌سازی یارانه‌های انرژی در نشست سران گروه جی ۲۰ و اختصاص بخشی از گزارش آژانس بین‌المللی انرژی به این موضوع، نشان می‌دهد بحث یارانه‌ها بار دیگر در صدر موضوعات مورد توجه کشورهای دنیا به ویژه مصرف‌کنندگان قرار گرفته است. سران گروه جی ۲۰ در نشست چندی پیش خود در سؤال پایتخت کره جنوبی، تأکید کردند، ما به تعهد خود برای منطقی کردن و حذف تدریجی یارانه‌های ناکارآمد سوخت که سبب مصرف بی‌رویه می‌شوند، پای‌بند هستیم.

آژانس بین‌المللی انرژی نیز در تازه‌ترین گزارش سالانه خود درباره دورنمای انرژی جهان، بخشی را به هزینه‌های ناشی از یارانه‌های انرژی اختصاص داده است. بیشترین بحث‌ها، مربوط به یارانه خرده‌فروشی سوخت در مهم‌ترین کشورهای مصرف‌کننده نفت غیر عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (ا.وی.سی.دی) و تولیدکنندگان عضو اوپک است.

کاهش نیافتن تقاضا در این کشورها، سبب شد بهای نفت در سال ۲۰۰۸ میلادی تا حد بی‌سابقه‌ای رشد کند. هم‌اکنون، بسیاری از کشورهای مصرف‌کننده گام‌هایی برای حذف یارانه‌ها برداشته‌اند و با بهبود ظرفیت تولید نفت، خطر یارانه‌های انرژی حالت اضطراری خود را از دست داده است. در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ میلادی، یکی از مهم‌ترین دلایل روند افزایشی بهای نفت، یارانه‌های سوخت بودند، زیرا سبب می‌شدند با وجود افزایش قیمت نفت، تقاضا در کشورهای دارای رشد اقتصادی شتابان، همچنان بالا باقی بماند.

پس از هفت دهه افزایش مداوم تقاضای بنزین در آمریکا، روند نزولی تقاضا برای این محصول در آمریکا آغاز شده است و انتظار می‌رود این روند همچنان در دراز مدت ادامه داشته باشد. دولت آمریکا انتظار دارد تا سال ۲۰۳۰ مردم این کشور دستکم ۲۰ درصد کمتر از میزان کنونی بنزین بسوزانند، این در حالی است که بر اساس پیش‌بینی‌ها ۲۷ میلیون خودروی بیشتر نیز وارد جاده‌های این کشور خواهد شد

مسئولان دولتی و صنایع آمریکا از جمله مدیر عامل اکسون موبیل که از شرکت‌های اصلی تولید سوخت در این کشور به شمار می‌رود، می‌گویند تقاضا برای بنزین در آمریکا نقطه اوج خود را سپری کرده است و روند کاهش مصرف بنزین در آمریکا روند نزولی خود را آغاز کرده است و حتی از اقتصاد این کشور به طور کامل از بحران نیز خارج شود، دیگر به سطوح اوج مصرف در سال ۲۰۰۶ میلادی نخواهد رسید

یکی از جمله دلایلی که موجب کاهش مصرف و تقاضا برای بنزین در آمریکا شده است، بهینه‌سوز شدن خودروها در این کشور است. دیگر دلایل عمده‌ای که برای این مسئله عنوان می‌شود، استفاده از اتانول بیشتر و نیز درخواست از مردم مبنی بر استفاده کمتر از خودروهای شخصی است. همچنین بسیاری از مردم آمریکا به خودروهای هیبریدی، برقی و خودروهای کم‌مصرف روی آورده‌اند.

خبر کاهش مصرف در آمریکا شاید کمی تعجب‌آور باشد زیرا آمریکا یکی از پر مصرف‌ترین کشورهای به شمار می‌رود، با این حال زمانی که به حقایق و آمار نگاه می‌کنیم این کاهش واقعی است. تقاضا برای بنزین در آمریکا کاهش یافته است، زیرا مردم در این کشور به دنبال خودروهای کم مصرف هستند و خودروها نیز به ویژه خودروهای شاسی بلند که محبوبیت زیادی بین مردم آمریکا دارند نیز سوخت کمتری مصرف می‌کنند

دیگر عاملی که در اینجا قابل بررسی است کاهش تقاضا برای نفت در آمریکا است. حملات تروریستی، جنگ در عراق، طوفان کاترینا و نیز رسیدن بهای بنزین به گالنی سه دلار در آمریکا برای نخستین بار موجب بحث درباره اثرات اقتصادی و سیاسی واردات نفت و نیز اثرات زیست‌محیطی آن شد.

تا کنون طی سال ۲۰۱۰ میلادی، آمریکایی‌ها روزانه ۳۴۴ میلیون گالن بنزین مصرف کرده‌اند که این رقم هشت درصد کمتر از اوج مصرف بنزین در آمریکا طی سال ۲۰۰۶ میلادی است.

همچنین انتظار می‌رود این روند کاهش سرعت بیشتری یابد زیرا دولت باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا استاندارد جدیدی برای مسافت‌هایی که خودروهای شخصی در این کشور بدون پرداخت مالیات بیشتر طی می‌کنند تعیین کرده است.